

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Tdo/74/2019
Identifikačné číslo spisu: 5612010347
Dátum vydania rozhodnutia: 16.01.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:5612010347.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Farkaša a sudkýň JUDr. Dany Wänkeovej a JUDr. Aleny Šiškovéj, v trestnej veci obvineného Z. V., pre zločin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, ods. 3 písm. a) Tr. zák., vedenej na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 1T/149/2012, na neverejnom zasadnutí konanom 16. decembra 2019 v Bratislave, o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline zo 17. októbra 2017, sp. zn. 1To/93/2017, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného Z. V. s a odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš (ďalej tiež „okresný súd“) z 21. februára 2017, sp. zn. 1T/149/2012 bol obvinený Z. V. (ďalej tiež „obvinený“) uznaný vinným zo spáchania zločinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, ods. 3 písm. a) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že:

s cieľom získať neoprávnený prospech 18. 3. 2010 v presne nezistenom čase uzatvoril so spoločnosťou U. H., a.s., U. X/XXXX, L. X, IČO: XXXXXXXXX, prostredníctvom jej zástupcu - spoločnosti H. Q., a.s., W. XXX, L. XX, zmluvu o úvere č. UDTA10/3003440, v zmysle ktorej mu bol poskytnutý úver vo výške 103.410,- Kč (4.089,94 eur) za účelom nákupu motorového vozidla zn. Škoda Octavia 00-04 1,8T elegance, VIN: O tento sa zaviazal splatiť v 72 mesačných splátkach po 4.460,- Kč (176,40 eur) počnúc 18. 4. 2010, pri uzatváraní zmluvy uviedol nepravdivé údaje o príjme, už v čase uzatvárania zmluvy vedel, že jej podmienky nedodrží, z úveru neuhradil ani jednu splátku, čím spoločnosti U. H., a.s., X. XXXX/XXB, L. X, PSČ: XXX XX, IČO: XXXXXXXXX, spôsobil škodu vo výške súčtu mesačných splátok 321.120,- Kč (12.689,98 eur).

Za to mu okresný súd uložil podľa § 222 ods. 3, § 38 ods. 4, § 37 písm. m), § 42 ods. 1, § 41 ods. 2 Tr. zák., súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov a 4 mesiace, na výkon ktorého ho zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, ako aj peňažný trest vo výmere 500,- Eur a pre prípad úmyselného zmarenia výkonu peňažného trestu ustanovil náhradný trest odňatia slobody vo výmere 5 mesiacov. Súčasne okresný súd zrušil vo výroku o treste rozsudok Okresného

súdu Prievidza z 29. januára 2014, sp. zn. 3T/159/2012 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo 16. apríla 2014, sp. zn. 3To/19/2014, ktorým bol obvinenému za spáchanie prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 2 Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere 13 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, ďalej vo výroku o treste rozsudok Okresného súdu Ružomberok zo 4. augusta 2014, sp. zn. 8T/60/2014, ktorým bol obvinenému za spáchanie prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 13 mesiacov so zaradením na výkon trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia a peňažný trest vo výške 500,- Eur spolu s náhradným trestom odňatia slobody vo výmere 5 mesiacov, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tieto výroky obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Proti rozsudku okresného súdu podal obvinený odvolanie, ktoré Krajský súd v Žiline (ďalej tiež „krajský súd“) uznesením z 21. februára 2017, sp. zn. 1To/93/2017 podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol. Uznesenie bolo obvinenému doručené 16. januára 2018.

Proti uzneseniu krajského súdu podal obvinený prostredníctvom ustanoveného obhajcu dovolanie z dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., t. j. že dovolaním napadnuté rozhodnutie má byť založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia (§ 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.) a malo dôjsť k porušeniu práva obvineného na spravodlivý proces.

Dovolateľ v dovolaní predovšetkým prezentoval svoje výhrady proti zneniu tzv. skutkovej vety v rozsudku okresného súdu a namietal, že v skutkovej vete je síce uvedené, že poškodenému poskytol nepravdivé údaje o svojom príjme, ale nie je v nej uvedené aký konkrétny nepravdivý údaj o výške svojho príjmu obvinený uviedol, ďalej nie je v skutkovej vete uvedený „skutočný príjem“ obvineného a nie je uvedené, aké boli podmienky na poskytnutie úveru, teda „aký by mal byť príjem obvineného, aby ich splnil“. Podľa názoru obvineného v dôsledku vyššie uvedených nedostatkov skutkovej vety, znak skutkovej podstaty trestného činu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Tr. zák. v podobe „uvedenia do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru alebo na splácanie úveru“, nie je v skutkovej vete vyjadrený jednoznačne.

Ďalej obvinený v dovolaní prezentoval názor, že v popise skutku nie je uvedené koho (ktorý subjekt - poškodeného) mal obvinený svojím konaním uviesť do omylu v otázke splnenia podmienok pre poskytnutie úveru. V súvislosti s poškodeným subjektom uviedol, že do omylu možno uviesť iba fyzickú osobu, ktorá je oprávnená tvoriť vôľu právnickej osoby a prejavovať ju navonok a je potrebné, aby takáto konkrétna fyzická osoba oprávnená konať v mene poškodenej právnickej osoby (úverového veriteľa) a ktorá uzatvorila v mene poškodeného úverovú zmluvu, bola taktiež uvedená v skutkovej vete popisujúcej priebeh skutku. V súvislosti s popisom skutku obvinený taktiež poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 19. januára 2016, sp. zn. III. ÚS 509/2015, podľa ktorého „Ak neobsahuje skutková veta výroku o vine úplný popis skutočností rozhodných pre naplnenie všetkých znakov skutkovej podstaty, dochádza k porušeniu práva obžalovaného na spravodlivý proces“.

V ďalšej časti dovolania obvinený poukazoval na údajné nedostatočné preverovanie obvineným deklarovaného príjmu (nepravdivého - pozn. dovolacieho súdu) zo strany poškodeného a obvinený sa dovoľoval uplatnenia princípu subsidiarity trestnej represie.

Obvinený taktiež namietal proti výške škody ustálenej súdmi v základnom konaní, ktorá bola stanovená vo výške 12.689,98 Eur, ako súčet 72 splátok vo výške 176,40 Eur mesačne z poskytnutého celkového zmluvne dojednaného úveru 103.410,- Kč na zakúpenie osobného automobilu, ktorú obvinený označil za „civilnoprávnu úzeru“ a tvrdil, že pokiaľ je pri trestnom čine úverového podvodu dohodnutá taká výška úrokov, ktorá predstavuje civilnoprávnu úzeru, má byť podľa názoru obvineného, pre účely trestnoprávnej kvalifikácie skutku výškou škody len istina poskytnutého úveru.

Napokon obvinený v dovolaní polemizoval s odôvodnením rozsudku, v ktorom okresný súd dovodil

podvodný úmysel obvineného aj z postoja obvineného po uzavretí úverovej zmluvy, „keď následne neuhradil ani prvú splátku..." a citovanú skutočnosť označil obvinený za právne nevýznamnú, keď podľa jeho názoru, pre dokonanie trestného činu úverového podvodu nie je určujúce, či páchatel mal alebo nemal úmysel splátky úveru plniť.

V podstate z uvedených dôvodov obvinený navrhol, aby dovolací súd na podklade podaného dovolania vyslovil rozsudkom porušenie zákona v § 221 ods. 1 Trestného zákona, zrušil uznesenie krajského súdu a rozsudok okresného súdu, ako aj ďalšie rozhodnutia obsahovo nadväzujúce na zrušované rozhodnutia, ak stratili podklad a prikázal Okresnému súdu Liptovský Mikuláš, aby trestnú vec obvineného znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš (ďalej tiež „prokurátor“), ktorý uviedol, že tvrdenia obvineného majú iba všeobecný charakter, skutok je riadne naformulovaný (§ 163 Trestného poriadku) a z jeho obsahu možno jednoznačne a nepochybne ustáliť konanie kladené za vinu obvinenému a predpokladané v § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona. Argumentácia obvineného, že poskytovateľ úveru mal konať ľahkovážne je zjavne zo strany obvineného účelová a argumentácia o údajnej „civilnoprávnej úžere“ postráda právne odôvodnenie. Vzhľadom na vyššie uvedené prokurátor navrhol, aby dovolací súd dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd) ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 2 písm. h) Tr. por.), bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), osobou oprávnenou na jeho podanie (§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) a na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Tr. por.), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.) a že dovolateľ pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Tr. por.).

Najvyšší súd následne zistil, že v prípade dovolania Z. V. je zrejmé, že nie je naplnený ním uplatnený dôvod dovolania, a preto ho podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol na neverejnom zasadnutí.

Úvodom je potrebné uviesť, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam predstavuje výrazný zásah do právnej istoty a stability právnych vzťahov v právnom štáte. Aj z uvedeného dôvodu je dovolanie určené k náprave najzásadnejších a zákonom taxatívne daných procesných a hmotnoprávnych väd, ktoré by svojimi dôsledkami mohli zásadne ovplyvniť trestné konanie, resp. jeho procesný výsledok. Dovolacie dôvody a aj prieskumná činnosť dovolacieho sú užšie a aj výrazne obmedzené, napr. zákazom skúmania správnosti a úplnosti zisteného skutku (§ 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.), tak by sa príliš širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nenarušovala právna istota a nezakladala ďalšia riadna opravná inštancia a aby dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie odvolanie“.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. dovolanie možno podať ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

V rámci posudzovania existencie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. je dovolací súd oprávnený skúmať iba to, či skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol subsumovaný pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone dôvodu. Do úvahy prichádzajú dve alternatívy a síce, že skutok mal byť právne posúdený ako iný trestný čin, alebo že skutok nie je trestným činom. Dovolací súd hodnotí zistený skutkový stav vyjadrený v tzv. skutkovej vete v rámci konania o dovolaní len z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. pripúšťa iba právne námietky vo

vzťahu k zistenému skutkovému stavu súdmi nižších stupňov. Správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu súdmi v základnom, pôvodnom konaní, dovolací súd nesmie skúmať a meniť. Preto všetky námietky, ktorými obvinený napádal správnosť v základnom konaní ustálenej škody spôsobenej trestným činom (12.689,98 Eur) sú námietkami skutkovými (proti správnosti zistenia skutku), ktoré nie sú uplatniteľné v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i). Tr. por. K námietke údajnej „civilnoprávnej úžery“ dovolací súd dodáva, že v danom prípade súdy v základnom trestnom konaní nerozhodovali o nároku na náhradu škody (poškodený si neuplatnil právo na náhradu škody), teda ani súbežnom, adhéznom konaní o náhradu škody neaplikovali hmotnoprávne predpisy občianskeho a obchodného práva (pozri R 17/1973 a R 30/2015 II), v dôsledku čoho úplne absentuje samostatný výrok o náhrade škody, ktorého správnosť, zákonnosť by mohol aj dovolací súd preskúmať. Zjednodušene povedané, dovolací súd nemôže preskúmať súlad so zákonom výroku o náhrade škody, ktorý súdy v základnom trestnom konaní, resp. v jeho adhéznej súčasti (pre absenciu návrhu poškodeného) ani nevyhlásili.

Podľa § 163 ods. 3 Tr. por., výrok, ktorým sa obžalovaný uznáva za vinného alebo ktorým sa spod obžaloby oslobodzuje, musí presne označovať trestný čin, ktorého sa výrok týka, a to nielen zákonným pomenovaním a uvedením právnej kvalifikácie, ale aj uvedením miesta, času a spôsobu spáchania, prípadne aj s uvedením iných skutočností potrebných na to, aby skutok nemohol byť zamenený s iným, ako aj uvedením všetkých zákonných znakov vrátane tých, ktoré odôvodňujú určitú trestnú sadzbu.

K námietkam obvineného proti vymedzeniu skutku tzv. v skutkovej vete, dovolací súd dodáva, že v rámci posudzovania dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., dovolací súd skúma znenie skutkovej vety z pohľadu, či vymedzenie skutku v skutkovej vete zodpovedá znakom skutkovej podstaty (R 47/2008), v danom prípade zločinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, ods. 3 písm. a) Tr. zák. Pokiaľ obvinený namietal, že znak skutkovej podstaty úverového podvodu v podobe „uvedenia do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru“, nie je dostatočne vymedzený, dovolací súd dodáva, že v danom prípade postačuje vymedzenie skutku uvedené v skutkovej vete, že obvinený „... za účelom nákupu motorového vozidla pri uzatváraní zmluvy uviedol nepravdivé údaje o príjme ...“, z ktorého je zrejmé, že obvinený klamal a uviedol nepravdu o svojom príjme, v dôsledku čoho uviedol do omylu poškodeného v dôležitej podmienke (príjem) na poskytnutie úveru a splácanie úveru. Vyššie uvedené vymedzenie skutku je dostatočné z hľadiska potrebného obsahu skutkovej vety vo vzťahu k trestnému činu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, ods. 3 písm. a) Tr. zák. a postačuje, ak konkrétna výška nepravdivého údaje poskytnutého nepravdivo obvineným a uvádzajúca do omylu poškodeného (17.500,- Kč) je uvedená v odôvodnení (rozsudok okresného súdu str. 5). Pokiaľ obvinený ďalej namietal, že v skutkovej vete nie je uvedené, ktorý subjekt mal byť uvedený do omylu, tak uvedená námietka nie je opodstatnená, pretože z kontextu skutkovej vety zrozumiteľne a jasne vyplýva, že škoda bola spôsobená spoločnosti U. H., a.s., IČO: XXXXXXXX so sídlom v L.. Pokiaľ obvinený v dovolaní ďalej namietal, že v omyl možno uviesť iba subjekt - fyzickú osobu a nie právnickú osobu, tak uvedená argumentácia je zavádzajúca, nakoľko procesné postavenie poškodeného zločinom obvineného, v danom prípade má právnická osoba (U. a.s.), na majetku ktorej nastala majetková ujma (§ 46 ods. 1 Tr. por.) v dôsledku konania obvineného.

Nakoľko obvinený Z. V. námietkami, ktoré uviedol vo svojom dovolaní, zjavne nenaplnil ním uvedený dovolací dôvod, Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí jeho dovolanie podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.